

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Quæst. 107. Quid præterea notandum sit circa dispositiones ex parte corporis requisitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42545

„celebrare docet *Dian.* cum *Sylv. Sc. p. 3. t. 6. R.*
 „48. & *p. 5. t. 3. R. 39.*, dummodo celebratio non
 „exigatur in contemptum Religionis, Ecclesie,
 „vel ejus praeceptorum.

A D D E N D A.

551. Q. 107. Quid praeterea notandum sit circa disposi-
 tiones ex parte corporis requisitas. R. seqq.

§. 1. Stomachus communicantis debet ita esse
 dispositus, ut potens sit retinere & consumere
 species; unde si vel continuò revomat, vel sta-
 tim per secessum emittat omnes reliquos cibos
 planè immutatos, gravis irreverentia est com-
 municare. *Sanch. Quarti, Gob. t. 4. n. 167.* Si ta-
 men bonâ fide sic communicet, & statim revo-
 mat, accipit effectum Sacramenti sive gratiam,
Leander n. 410.

552. §. 2. In dubio, an sumens sit revomiturus,
 Authores communis & probabilius negant li-
 citum esse communicare: attamen licitum esse
 putant *Tann. Reiff. Gob. n. 163.*, quia videtur
 melius esse, ut Sacramentum exponatur incerto
 periculo irreverentiae materialis, quàm homi-
 nem, in cujus bonum Sacramenta sunt instituta,
 privare certo fructu Communionis: & addunt
Suar. Tann. Gob. n. 164. in hoc & similibus casibus
 licitum esse dare ægro minimam particulam, et-
 iam in liquore vel juseculo, licet hoc moraliter
 certò sit prius descensurum.

553. §. 3. Qui aliquando, etiam saepius per diem
 vomit, non ideo tenetur abstinere à Commu-
 nione, quia non est morale periculum, ut eo
 praeciò tempore eveniat; neque illa prudenter
 timentur, quæ rarò eveniunt, *Gob. n. 170.* Si ta-
 men casu fiat, ut species rejiciantur, purgari de-
 bent

bent & sumi; si autem purgari non possint, vel si nemo sit, qui velit sumere, nefas esset comburere, sed immitti possunt aquæ, donec dissolvantur, tuncque aqua injiciatur in sacram piscinam, Gob. n. 166.

§. 4. Qui ferè continuò tussiunt, non ideo tenentur abstinere à Communionem, quia quamvis materia, quam ejiciunt, plerumque ascendat à pectore, tamen non est periculum ejiciendi sacras species, dummodo ad stomachum descenderint, quia via, per quam sputa tussiendo excutuntur, non est œsophagus, seu via cibi & potus ad stomachum, sed est vena aspera, sive via respirationis ad pulmones. Decens tamen est ad vitandum scandalum, ut sputum saltem intra quinque *Pater & Ave*, si nimium abundet, post susceptam Communionem, excipiatur *Arophio*. *Castrop. Gob. 1. 4. n. 171.*

§. 5. Si quis post Communionem incidat in morbum gravem, vel cum Communionem sumperit venenum, ita ut Medicus judicet necesse esse, ut statim vomat, sumere potest potionem, ne Calix vitæ vertatur in mortem, inquit *S. Thom. q. 83. a. 6. ad 3.* Et rejectæ species separatæ à sordibus erunt detinendæ aut injiciendæ in aquam, donec consumantur, & postea, quod supererit, in sacram piscinam conjiciendum, secundum dicta n. 553. Si autem quis paulò post sumptionem revomat, & species non appareant, Rubrica Missalis de defect. tit. 10. n. 14. præscribit, ut vomitus comburatur, & cineres in sacrarium mittantur.

§. 6. Sacerdos more laico communicans, debet esse indutus stola, uti ex Conc. Bracharense

III. præcipitur, Cap. Ecclesiastica. 9. dist. 23. sub interminatione excommunicationis. Putant tamen *Suar.* d. 68. f. 1. *Barb. Henriq. Bonac. Gavant. Leander* n. 371. *Gob.* n. 47. nunc non peccare graviter, si stolam omittat. Imò *Azor* l. 10. c. 28. q. 12. & *Tamb.* de Commun. c. 2. n. 10. absolute dicunt non peccare, quia decretum illud videtur abrogatum, & solum ex decencia & convenientia servari solet, inquit *Aversa* q. 8. f. 2. §. Duplex. Si tamen alicubi sit mos, ut fiat, servari debet sub veniali, uti docet *Escob.* l. 20. n. 469.

557. §. 7. Secluso scandalo (quod facile non erit grave, inquit *Tamb.* n. 11.) licitum est communicare etiam gladium, *Gob.* n. 350. Imò hoc docet *Equites S. Joannis* & similes, inquit *J. Sanch.* d. 45., quia gladius pro fide gestandus est eorum insigne.

558. §. 8. Si hostia palato agglutinetur, paulatim solvenda est vino vel salivâ, neque enim decet digito solvi: si tamen laicus digito solveret, putat *Gob.* n. 381., non nisi venialiter peccaturum. Ut autem non agglutinetur, expedit aliquanto tempore relinquere immotam in lingua, sic enim affluet saliva, aut humectatio oris ipsius impediet, ne agglutinetur.

559. §. 9. Post Communionem non statim bibendum aut comedendum, quia reverentia erga spirituales cibum & Christum hospitem videtur hoc postulare, & ideo etiam Cap. Tribus gradibus. De Consecr. dist. 3. dicitur, si manè dominica portio editur, usque ad sextam jejunent Ministri, qui eam sumpserunt. Attamen, præter citatos à *Busenb.*, docent *Suar. Aversa* §. Postremò. *Quarti* de Missa p. 2. tit. 1. dub. 5., si adsit causa aliqua,

aliqua, ne quidem esse veniale; & decretum illud esse consuetudine abrogatum testatur S. Th. Ad 6.; hinc potest Religiosus dato signo statim post Missam vel Communionem accumbere mensæ cum aliis, præsertim si alioqui molestia vel inordinatio aliqua causanda esset, cum enim in mensa seruet silentium, videtur pro reverentia manere satis collectus. *Dicast. d. 9. n. 413.*

Q. 108. Quid præterea sit addendum circa jejunium naturale ad Communionem prærequisitum Be. seqq. 560.

§. 1. Ut aliquid frangat jejunium naturale, requiruntur hæc tria, 1. Ut hoc, quod sumitur, habeat rationem cibi vel potus. 2. Ut sumatur per modum comestionis vel potationis. 3. Ut sumatur ab extrinseco. Et de his tribus judicandum est, secundum communem æstimationem Ecclesiæ.

§. 2. Per cibum aut potum intelligitur id solum & omne, quod à stomacho alterari, & saltem ex parte digeri potest, sicque in substantiam hominis aliquo modo converteri, Lugo, *Castrop. Dian. Dicast. Gob. t. 4. n. 161. J. Sanch. d. 41. n. 13. Tamb. de Com. c. 2. n. 16. contra Nugn. Lay. l. 5. c. 4. c. 6. n. 18. Bernal d. 43. n. 7.*, qui non requirent, ut sit aliquid digestibile; sed tenendum est cum prioribus: unde qui cum aëre deglutiret fumum, nebulam, & similia, non frangeret jejunium, quia hæc non censentur comestibilia vel potabilia, sed tantum respirabilia, *Dicast. d. 9. n. 180.*, neque possumus ab his expurgare aërem, quem trahimus aut deglutimus inquit Lugo d. 15. n. 35. Quamvis autem aliquid